

Recomandări

Raportul economic al CSTEP privind sectorul acvaculturii din UE (2025)

Bruxelles, 18 septembrie 2025

1. Context

Comitetul științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP) publică, la fiecare doi ani, Raportul economic privind sectorul acvaculturii din UE¹, care oferă o prezentare cuprinzătoare a celor mai recente informații privind producția, valoarea economică, structura și performanța concurențială a acvaculturii la nivel național și la nivelul UE. Se așteaptă ca următorul raport să includă date pentru perioada 2008-2024 și previziuni pentru 2025.

Raportul menționat este foarte apreciat de Consiliul consultativ pentru acvacultură (AAC) și de Consiliul consultativ pentru piețe (MAC), deoarece contribuie la monitorizarea punerii în aplicare a politicii comune în domeniul pescuitului (PCP), în conformitate cu articolul 34 („promovarea acvaculturii durabile”) din Regulamentul PCP². Înainte de ediția din 2024 a raportului, MAC și AAC au adoptat o recomandare comună prin care solicitau includerea indicatorilor de durabilitate economică în cadrul raportului³, pe care Comisia Europeană i-a luat în considerare în termenii de referință corespunzători.

Prin prezentul document, AAC și MAC doresc să prezinte Comisiei Europene recomandările lor comune pentru următoarea ediție a raportului.

¹ Rapoartele sunt puse la dispoziția publicului pe [site-ul web](#) al CSTEP.

² [Regulamentul \(UE\) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului](#)

³ [Recomandările AAC și MAC pentru includerea indicatorilor de durabilitate economică în raportul CSTEP „Raportul privind sectorul acvaculturii din UE” \(iulie 2023\)](#)

2. Colectarea datelor

În urma unei cereri de date economice privind sectorul acvaculturii din UE, Grupul de lucru al experților (EWG) din cadrul CSTEP va analiza și comenta performanța economică a sectoarelor acvaculturii din UE și naționale. În contextul apelului, statele membre trebuie să respecte legislația UE privind colectarea datelor, inclusiv deciziile delegate și de punere în aplicare ale Comisiei. Statele membre pot utiliza Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură (**FEAMPA**) pentru a finanța colectarea și transmiterea de date. În opinia AAC și a MAC, utilizarea finanțării FEAMPA de către statele membre ar trebui să fie condiționată de prezentarea la timp a unor date valide.

În prezent, statele membre pot utiliza diferite strategii de colectare a datelor. Abordările diferite pot afecta comparabilitatea și fiabilitatea indicatorilor-cheie din raport, în special în contextul capitolelor naționale. Acest lucru evidențiază importanța comentariului privind calitatea datelor. În opinia AAC și MAC, eforturile ar trebui să continue pentru a armoniza **metodologiile de colectare a datelor** în toate statele membre. Colectarea datelor de către statele membre ar putea fi, de asemenea, raționalizată în continuare, de exemplu printr-un exercițiu centralizat și unic pe an, simplificând transmiterea datelor către biroul responsabil de cadrul de colectare a datelor. În plus, ar trebui continuate eforturile de îmbunătățire a coordonării între Comisie și statele membre, consolidând, de asemenea, atunci când este cazul, resursele umane și tehnice alocate autorităților naționale competente pentru a sprijini colectarea, prelucrarea și transmiterea datelor.

Raportul recunoaște că o cantitate semnificativă de date este transmisă cu întârziere. În opinia AAC și MAC, datele transmise cu întârziere ar trebui integrate retroactiv în modelele de analiză de la un an la altul, pentru a îmbunătăți robustețea și continuitatea seriilor cronologice. CSTEP ar trebui să elaboreze rapoarte dinamice și evolutive, încorporând datele suplimentare (și, eventual, datele corectate) primite după încheierea exercițiului anual. În plus, dincolo de analiza

anuală, ar trebui să existe o analiză pe termen lung (10-20 de ani) pentru a indica mai bine tendințele structurale în diferitele segmente ale sectorului. În plus, experții CSTEP recunosc timpul semnificativ dedicat verificării și corectării datelor transmise de statele membre din cauza calității inegale sau a formatelor inadecvate. Prin urmare, în opinia AAC și MAC, Comisia ar trebui să adopte, pe baza recomandărilor metodologice emise de experți, măsuri concrete pentru a îmbunătăți calitatea inițială a datelor transmise.

Tabelul 10 („variabile economice în sectorul acvaculturii”) din Decizia delegată 2021/1167 a Comisiei⁴ include date privind **ponderea vânzărilor** și nu date privind producția. Deoarece ponderea vânzărilor nu este egală cu producția, în opinia AAC și a MAC, raportul ar trebui să explice diferența dintre ponderea vânzărilor și producție și să facă distincția între „ponderea vânzărilor” și „producție” pentru a evita confuziile și interpretările greșite. Tabelul 1 din raport prezintă evoluțiile naționale în ceea ce privește ponderea vânzărilor din 2021 până în 2022. Șapte state membre raportează cifre pentru 2022 care s-au modificat cu mai mult de 10%. Ca exemplu de eroare probabilă, conform ediției 2024, ponderea vânzărilor în România a crescut cu 319% față de ediția anterioară. În opinia AAC și MAC, atunci când **modificările anuale** depășesc un anumit prag, consultarea organizațiilor de producători (OP) sau a altor forme de asociere a agricultorilor ar îmbunătăți validitatea și fiabilitatea datelor.

Costurile hranei pentru animale reprezintă cea mai mare cheltuială operațională pentru acvacultura furajeră. Piețele furajelor sunt din ce în ce mai afectate de volatilitatea prețurilor la nivel mondial și de constrângerile de aprovizionare determinate de evenimente geopolitice și de perturbările legate de climă. Prin urmare, din punctul de vedere al AAC și al MAC, raportul ar trebui să includă tendințele tipice ale prețurilor furajelor pe specii și pe țări, precum și indicatori ai riscului pieței furajelor. Raportul ar putea, de asemenea, să aprofundeze interdependențele dintre producătorii de hrană pentru animale de acvacultură, producătorii de furaje și

⁴ [Decizia delegată \(UE\) 2021/1167 al Comisiei din 27 aprilie 2021 de stabilire a programului multianual al Uniunii pentru colectarea și gestionarea datelor biologice, de mediu, tehnice și socioeconomice din sectoarele pescuitului și acvaculturii aplicabil începând din 2022](#)

producătorii de ingrediente pentru furaje, de exemplu prin tabele input-output, multiplicatori economici sau referiri la efectele lanțurilor de aprovizionare cu furaje asupra dezvoltării sectorului acvaculturii.

3. Prezentare generală a sectorului UE

Raportul include o prezentare generală a sectorului UE, inclusiv o comparație cu producția mondială, performanța economică (numărul de întreprinderi, producția și vânzările, cifra de afaceri, ocuparea forței de muncă, salariile medii, valoarea adăugată brută, profitul înainte de dobânzi și impozite sau profitul din exploatare, randamentul investițiilor, productivitatea muncii, productivitatea capitalului, salariul mediu) și principalele specii.

Raportul utilizează în permanență termenul „*fructe de mare*”, care nu acoperă cu exactitate acvacultura de apă dulce, denaturând domeniul acvaculturii. În opinia AAC și MAC, în conformitate cu Regulamentul Organizației Comune a Piețelor (OCP)⁵, raportul ar trebui să se refere la „produse pescărești și de acvacultură”/„produse de acvacultură” sau, eventual, la „alimente acvatice”.

Raportul oferă o bună imagine de ansamblu a **segmentului de creștere a moluștelor și crustaceelor**. Cu toate acestea, din punctul de vedere al AAC și al MAC, există oportunități de a consolida în continuare nivelul de detaliere, în special în cazul sistemelor extensive și al fermelor cu nivel trofic scăzut. Suprafața anuală exploatată ar putea fi exprimată în metri liniari pentru culturile din sector și în m² pentru alte sisteme, permițând o evaluare a densității operațiunilor, precum și o comparație a evoluției volumelor produse cu suprafețele mobilizate. Ponderea segmentului de cultivare a algelor marine ar putea fi furnizată prin furnizarea de date specifice într-o categorie separată. În plus, ar putea fi furnizate informații privind sistemele de co-cultivare, indicând proporția de ferme care combină mai multe specii (de ex., stridii și alge).

⁵ [Regulamentul \(UE\) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură](#)

Unele **categorii de costuri de exploatare și pierderi economice** lipsesc sau sunt subreprezentate în raport. În opinia AAC și MAC, statele membre ar trebui să colecteze și să transmită date privind costurile legate de pradă, deoarece acestea reprezintă între 10% și 80% din costurile de exploatare, în funcție de sit și de an. Raportul ar trebui să includă numărul anual de zile de închidere sanitară (de ex., norovirus), pe specii și pe zone de producție, pentru a facilita o estimare mai exactă a impactului economic indirect, în special asupra marjei brute și a viabilității întreprinderilor pe termen mediu.

4. Structura sectorului UE

Raportul prezintă structura sectorului UE, inclusiv acvacultura piscicolă marină, acvacultura de crustacee, acvacultura de apă dulce și acvacultura de alge.

Ediția 2024 include **perspective** pentru midii, scoici, stridii și macroalge, dar nu există perspective pentru sectorul peștilor. În opinia AAC și MAC, această omisiune creează o lipsă de echilibru și inconsecvență în prezentarea informațiilor, deoarece raportul ar putea fi interpretat ca o „recomandare” pentru un sector al acvaculturii din UE bazat pe crustacee și alge, fără „perspective” pentru sectorul peștilor. Acest lucru ar putea avea efecte negative asupra impactului strategic al raportului, de exemplu, în cazul în care raportul este luat în considerare pentru stabilirea priorităților, în contextul finanțării cercetării și al cererilor de propuneri, de către Comitetul permanent pentru cercetare agricolă (SCAR-Fish) sau de către unitățile de politică ale Comisiei. În opinia AAC și a MAC, toate sectoarele acvaculturii ar trebui să fie tratate în mod echitabil.

Tabelul 11 („segmentarea care trebuie aplicată pentru colectarea datelor privind acvacultura”) din Decizia delegată 2021/1167 a Comisiei nu include sistemele de acvacultură cu recirculare (RAS), acvacultura multitrofică integrată (IMTA) sau acvacultura ecologică. În opinia AAC și MAC, deoarece aceste segmente sunt promovate în orientările strategice ale Comisiei pentru o

acvacultură mai durabilă și mai competitivă în UE⁶ și în alte documente de politică ale Uniunii privind acvacultura, acestea ar trebui, de asemenea, incluse în raport.

Tabelul 11 include „sisteme de recirculare” definite ca „sisteme în care apa este reutilizată după o anumită formă de tratare (de ex., filtrare)”, dar aceasta nu este în conformitate cu definiția utilizată în orientările strategice (mediu complet controlat pentru pești, consum redus de apă etc.). Diversele definiții ale RAS conduc la interpretări ambigue, complicând colectarea de date valide și fiabile privind dezvoltarea RAS.

În conformitate cu Inițiativa UE privind algele⁷, UE urmărește creșterea și dezvoltarea durabilă a **sectorului de cultivare a algelor marine**. În opinia AAC și MAC, sectorul menționat ar trebui tratat ca un segment separat, facilitând o mai bună identificare a specificităților sale economice, structurale și tehnologice și monitorizarea evoluțiilor. Parametrii ar trebui să fie adaptați și coerenți cu cei ai segmentului de creștere a moluștelor.

5. Capitole naționale

Raportul include capitole specifice pentru fiecare stat membru al UE, inclusiv producția totală și vânzările, principalele specii produse, structura industriei, performanța economică și ocuparea forței de muncă, precum și perspectivele.

În prezent, raportul se referă numai la prețurile nominale. În opinia AAC și a MAC, pentru o mai bună interpretare a concluziilor raportului, ar trebui utilizate prețurile reale, deoarece acestea ar oferi o imagine mai validă și mai relevantă asupra evoluției variabilelor economice.

6. Capitole speciale

Raportul poate include capitole speciale pe teme specifice.

⁶ [Comunicare din partea Comisiei Europene, „Orientări strategice pentru o acvacultură mai sustenabilă și mai competitivă în UE pentru perioada 2021-2030” \(12 mai 2021\)](#)

⁷ [Comisia Europeană, Comunicarea „Către un sector european al algelor puternic și sustenabil” \(15 noiembrie 2022\)](#)

În prezent, raportul nu include date și indicatori privind aspectele legate de mediu și de starea de întreținere a animalelor. În opinia AAC și a MAC, aceasta este o omisiune semnificativă în monitorizarea actuală a evoluției PCP.

În 2023, Curtea de Conturi Europeană (CCE) a recomandat consolidarea monitorizării **durabilității mediului**⁸. În opinia AAC și a MAC, un prim pas pentru monitorizarea durabilității mediului ar putea fi introducerea unor indicatori privind emisiile de azot total și fosfor total (kg emisii/kg produs acvatic produs), deoarece creșterea tuturor speciilor acvatice conduce la emisii de nutrienți (pozitive sau negative) și deoarece indicatorii reprezintă impacturi de mare importanță pentru mediu și de interes public. Datele privind emisiile de nutrienți sunt disponibile din modele generice de emisii de nutrienți bazate pe sistem, din literatura de specialitate sau din cadrele naționale de reglementare. Proiectul de document al Comisiei privind performanța de mediu include exemple din mai multe state membre. Etapele ulterioare includ alți indicatori de mediu generici, de exemplu emisiile de gaze cu efect de seră.

În cazul **stării de întreținere a animalelor**, indicatorii preliminari ar putea include, de exemplu, ratele de mortalitate și utilizarea medicamentelor și a vaccinurilor. Indicatorii suplimentari ar putea fi selectați din documentul pe care Comisia îl elaborează în prezent privind indicatorii de stare de întreținere a animalelor.

Acvacultura durabilă contribuie la obiectivele de mediu, de reziliență la schimbările climatice și de ecosistem ale diverselor politici ale UE, cum ar fi Pactul verde european, strategia UE pentru adaptarea la schimbările climatice, Directiva-cadru privind apa. În opinia AAC și MAC, ar fi util să se elaboreze un capitol exploratoriu privind **interacțiunile dintre acvacultură și mediul natural**, abordând, în special, impactul activității asupra mediului (de ex., calitatea apei, prădarea, bolile, poluarea) și serviciile ecosistemice pozitive furnizate. Capitolul ar putea aborda efectele schimbărilor climatice, cum ar fi temperaturile extreme, acidificarea, scăderea salinității și

⁸ [Curtea de Conturi Europeană, Raportul special 25/2023: Politica UE în domeniul acvaculturii](#)

focarele de agenți patogeni sau toxine, care afectează în mod direct productivitatea, reziliența și viabilitatea economică a fermelor. Capitolul menționat ar contribui la determinarea fezabilității elaborării, pe termen mediu, a unui raport complementar separat.

7. Publicare

Deoarece ediția din 2025 se bazează pe datele din 2022, există un decalaj semnificativ în publicarea informațiilor. În opinia AAC și a MAC, Comisia ar putea crea o platformă online pentru colectarea de date care să permită publicarea de rapoarte intermediare anuale online care să prezinte date-cheie selectate, limitate, de exemplu, la tabelul 1 și la indicatorii privind durabilitatea economică. Publicarea unor date mai oportune ar crește în mod semnificativ valoarea colectării de date și ar putea facilita publicarea unui raport mai „suplu”, disponibil, în mod ideal, în cele 24 de limbi oficiale ale UE, îmbunătățind lizibilitatea pentru părțile interesate din domeniul acvaculturii. Este important să reamintim că cele mai recente ediții au peste 300 de pagini și sunt disponibile numai în limba engleză.

8. Cooperarea cu părțile interesate

În prezent, părțile interesate din domeniul acvaculturii și consiliile consultative pot participa în calitate de observatori în cadrul EWG relevant al CSTEP. În opinia AAC și MAC, parteneriatele puternice cu consiliile consultative, precum și o mai bună mobilizare a platformei Mecanismului UE de asistență pentru acvacultură pot contribui la îmbunătățirea calității, coerenței și reprezentativității datelor transmise. Părțile interesate profesionale pot fi încurajate să se implice mai mult în procesele de raportare și validare a datelor, în special cele care nu dispun de date (de ex., închideri sanitare, prădare, mortalitate).

Pentru a facilita feedback-ul direct și transmiterea de date de teren de la părțile interesate, Comisia Europeană ar putea pune în aplicare un portal interactiv care să permită transmiterea voluntară de date anonime. Portalul ar trebui să fie supravegheat de administrațiile naționale,

pentru a garanta verificarea, structurarea și interoperabilitatea datelor raportate. Întrucât mecanismul UE de asistență pentru acvacultură servește deja drept platformă pentru interoperabilitate și schimbul de informații între părțile interesate, acesta ar putea servi drept bază pentru colectarea, agregarea și diseminarea datelor economice și tehnice.

9. Recomandări

Pentru următoarea ediție a Raportului economic privind sectorul acvaculturii din UE, în special pentru elaborarea termenilor de referință pentru EWG corespunzător al CSTEP, AAC și MAC consideră că Comisia Europeană, cu implicarea adecvată, după caz, a experților CSTEP, ar trebui:

- a) În contextul colectării datelor, să se asigure că utilizarea finanțării FEAMPA de către statele membre este condiționată de prezentarea la timp a unor date valide, continuând totodată să încurajeze îmbunătățirea și armonizarea metodologiilor de colectare a datelor în statele membre;
- b) Explicați, în raport, diferența dintre „ponderea vânzărilor” și „producție” și distingeți cele două concepte;
- c) Atunci când variațiile anuale ale indicatorilor depășesc 10%, statele membre se asigură că consultă OP și asociațiile de acvacultori relevante pentru a stabili motivul;
- d) Includeți tendințele tipice ale prețurilor furajelor pe specii și țări, precum și indicatori ai riscurilor de pe piața furajelor;
- e) În locul termenului „fructe de mare”, faceți referire, în conformitate cu Regulamentul OCP, la „produse pescărești și de acvacultură”/„produse de acvacultură” sau, eventual, la „alimente acvatice”;
- f) Includerea „perspectivelor” pentru toate segmentele sectorului acvaculturii din UE (de ex., acvacultura de pești marini, acvacultura moluștelor, acvacultura de apă dulce și acvacultura algelor);

- g) Introduceți o definiție clară a „RAS” și includeți date privind RAS, IMTA, coculturile și segmentele ecologice;
- h) Diferențierea sectorului de cultivare a algelor marine ca segment separat în cadrul acvaculturii;
- i) Includeți categorii suplimentare de costuri de operare și pierderi economice, cum ar fi prădarea și închiderile sanitare;
- j) În loc să vă referiți numai la prețurile nominale, utilizați și prețurile reale;
- k) Ca capitole speciale, se introduc indicatori privind durabilitatea mediului și starea de întreținere a animalelor, plus un capitol exploratoriu privind interacțiunile dintre acvacultură și mediul natural;
- l) În conformitate cu ediția 2024, continuați să includeți indicatori privind durabilitatea economică;
- m) Publicarea, în fiecare an, a unei selecții de date-cheie prin intermediul unei platforme online;
- n) Menținerea unei implicări puternice a părților interesate din domeniul acvaculturii, inclusiv a consiliilor consultative relevante, a mecanismului UE de asistență pentru acvacultură și a organizațiilor profesionale, inclusiv prin dezvoltarea unui portal interactiv pentru contribuții voluntare.